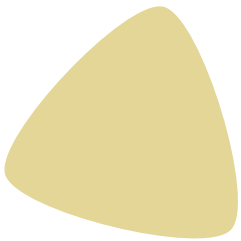

El Bon Pastor

Revista per a preveres

Núm. **97**
Gener de 2018
Any IX

Equip promotor: Agustí Borrell, Norbert Miracle,
Xavier Morlans, Joan Planellas, Armand Puig.

Correcció lingüística: Joaquim Claver.

Disseny original: Albert Fortuny.

Dipòsit Legal T- 1085- 2014
revistaelbonpastor@gmail.com
www.elbonpastor.cat

Si voleu col·laborar econòmicament en el sosteniment i difusió de
la revista podeu fer els vostres donatius a
La Caixa 2100-0272-33-0101212882

Moltes gràcies

Pòrtic	4
ARMAND PUIG I TÀRRECH	
Presents com el llevat	7
2017 Un any de notícies d'Església. L'any que vam viure perillósament	
NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA	
Anunciar la Paraula	14
Oh, si esquincéssiu el cel i baixéssiu!	
IGNASI FOSSAS	
Deixebles de l'Evangelí	16
El miracle d'Orient	
JOAN PLANELLAS	
Al servei de l'altar	18
<i>Et Verbum caro factum est et habitavit in nobis</i>	
ALBERTO MORENO PALANCAS	
Reclinats sobre el pit del Senyor	20
Meditació canvi d'any	
JESÚS RENU	
Rentar els peus	22
Lourdes: Jo sóc la Immaculada Concepció (I)	
LLUÍS RUIZ BRICHS	
Un bisbe ens parla	24
A la riba del Jordà	
+ JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES	
Hem vist, hem llegit	26
Els pessebres vivents i la seva història	
JAUME CASAMITJANA	

La creació de la Càtedra de Teologia Pastoral «Arquebisbe Josep Pont i Gol», a l'interior de la Facultat de Teologia de Catalunya (AUSP), és una bona notícia per a les diòcesis catalanes. Volguda pels pastors diocesans de les nostres deu diòcesis, la Càtedra ha estat «batejada» amb el nom del qui fou el gran impulsor del post-Concili com a Arquebisbe de Tarragona, Metropolità i Primat, i President de la Conferència Episcopal Tarraconense (1970-1983). El Dr. Pont, solsoní d'origen i tarragoní d'adopció, va ser alhora l'impulsor del Centre d'Estudis Pastorals, del qual la Càtedra se sent continuadora. L'Arquebisbe Pont i el Cardenal Jubany van liderar, de fet, la pastoral de les diòcesis catalanes en el temps posterior al Concili Vaticà II, en el qual calia desplegar institucions i instruments eclesials que donessin contingut i empenya a l'articulació pastoral de les diòcesis amb seu a Catalunya.

El Dr. Pont i Gol va saber vertebrar –terme que era molt del seu gust– la pastoral interdiocesana com a resposta a una realitat innegable que s'ha anat afermant en el decurs dels anys: la consolidació del model de la Catalunya-ciutat. Ara, en l'any 2018, els grans reptes pastorals de les diòcesis catalanes conflueixen i coincideixen cada vegada més, de manera que ja no és possible, per exemple, mantenir una divisió tancada entre dos blocs: «rural» i «urbà». L'existència de models culturals, socials i econòmics transversals, afavorits per la xarxa i la mobilitat creixent, porta a considerar l'aparició de nous àmbits pastorals, molt més fluïts, tots ells caracteritzats per la «urbanització» com a fenomen comú. Catalunya és cada vegada més un país «urbanita», i els àmbits pastorals actuals sobrepassen la vella divisió entre «diòcesis rurals» i «diòcesis urbanes».

Han aparegut nous àmbits com l'àrea marítima, marcada pel turisme i per grans i recents fluxos de població, una àrea bigarrada i mancada de cohesió social, que s'estén des de Girona al nord de Tortosa passant per les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu i Tarragona. Aquesta àrea complementa els tradicionals cinturons de la gran ciutat, Barcelona, que cal considerar amb la seva àrea metropolitana, en la qual el populós Vallès, pertanyent a la diòcesi de Terrassa, emergeix com a realitat diferenciada i complexa. A escala menor, cal parlar dels cinturons de Tarragona i Lleida. D'altra banda, en les antigues zones exclusivament rurals l'augment de les empreses i indústries de tot tipus ha canviat la fesomia de moltes comarques, i ha provocat fenòmens nous com l'aparició de grans polígons a l'interior del país que atrauen molts estrangers. Els casos de Guissona, població amb un alt percentatge de romanesos, a la diòcesi d'Urgell, i de Vic (on l'emigració magrebina és elevada), són casos emblemàtics. De fet, l'emigració est-europea, magrebina, subsahariana i llatinoamericana (un 12% de la població catalana total!) tindrà una notable incidència sobre la demografia futura (la meitat dels naixements provenen d'aquest 12%, mentre que la natalitat autòctona ha

baixat un 22% en els darrers deu anys) i sobre el futur del país en tots els aspectes i dimensions.

En aquest context, tan sols esbossat, l'Església ha de trobar nous camins, que no són aliens als problemes relatius a la dimensió religiosa de la vida i del seu sentit, malgrat la indiferència ambiental que alenteix molts plantejaments pastorals (a tall d'exemple, diuen les enquestes darreres que només un 15% dels joves pensa que necessita la religió per a ser feliç). La societat de la immediatesa i de la post-veritat, de la cultura del «jo» i de l'autodefensa, llasta indiscutiblement la comunicació de l'Evangelí. L'individualisme i la cultura de l'interès propi com a criteri, són obstacles objectius al projecte comunitari de l'Església, a la fraternitat i a l'atenció als pobres. Catalunya, i Europa en general, té fortes tendències centrípetes, i en força casos la cultura de la mort s'imposa a la cultura de la vida.

Per això em sembla rellevant que, precisament en aquest moment i en una situació d'afebliment eclesial, puguem recuperar la potència i la força de la proposta de l'Evangelí precisament en un país d'arrels cristianes on els qui no són cristians (sobretot els musulmans) són ara mateix una minoria significativa. La Càtedra de Teologia Pastoral ha iniciat el seu camí inscrivint-se en aquest context i moment, com a instrument de reflexió al servei de les diòcesis catalanes. La Càtedra vol recollir l'esperit de *Gaudium et Spes*: «La joia i l'esperança, la tristesa i l'angoixa dels homes contemporanis, sobretot dels pobres i de tots els qui sofreixen, són també la joia i l'esperança, la tristesa i l'angoixa dels deixebles de Crist, i no hi ha res de veritablement humà que no trobi ressò en el cor d'ells» (n. 1).

D'altra banda, la reflexió teològica sobre la pastoral s'ha de fer des d'un sentit ampli de la realitat i des d'una visió eclesial no reductiva. El món com a àmbit on cal sembrar la llavor de l'Evangelí viu de Jesús s'identifica amb el món en el sentit global del terme. Una aproximació global correcta és la que manté els dos pols de la realitat en interacció constant: allò que és més lluny pot convertir-se en quelcom proper de manera ràpida i, per això, ja no es pot dir que hi hagi realitats llunyanes, ja que totes són potencialment properes. Cert que, des del punt de vista de la ubicació, hi ha elements que ens cauen lluny i altres els tenim al costat nostre, però no seria encertat efectuar gaires divisions perquè conèixer el tot (la globalitat) és indispensable per a conèixer les parts, i la comprensió d'una part és incomprendible sense el coneixement del tot. El Papa Francesc ho ha expressat clarament en la seva *Evangelii Gaudium*, «el tot és superior a la part» (nn. 234-237). Un raonament semblant s'aplica a la relació entre «local» o «particular» i «universal». No es pot efectuar una mirada sobre una part del poble de Déu sense tenir en compte el conjunt del poble de Déu. L'Església local realitza el misteri de l'Església en plenitud en un lloc concret, però sense la comunió eclesial entre tota l'Església, presidida en la caritat pel bisbe de Roma, no es pot construir la catolicitat. Això que s'afirma des de la teologia sistemàtica, s'ha d'afirmar igualment des de la teologia pastoral.

En els pròxims anys i decennis el catolicisme es jugarà la seva identitat en un món global i plural. Ni la podrà ocultar per tal de mantenir-la de manera «no feridora» i «acomodable» a

les diverses situacions, ni la podrà afirmar sense diàleg i intercanvi amb les altres identitats, religioses i humanes. Venen temps d'intel·ligència dels esdeveniments, de comprensió de la història (també dels moviments subterranis que la configuren), de claredat sobre un mateix i de convicció sobre el paper de l'Evangelí de Jesús com a clau de volta de qualsevol proposta destinada a construir un món més permeable a la gràcia de Déu i a la humanitat i la creació. No n'hi ha prou d'elaborar opcions pastorals. Cal elaborar principis pastorals, fruit de la reflexió teològica i de la praxi que surt de l'Evangelí comunicat i viscut. La identitat cristiana ha de ser coneguda i reconeixible. Ha passat el temps del clericalisme de via estreta, que tan sols ha provocat conflictes i esterilitat. Entrem en l'època d'una Església que surt del reducte, que no es resigna a ser insignificant ni practica el victimisme, que no es queda atrinxerada ni es llepa les ferides. La conversió pastoral implica una nova visió. I, en el cas de les diòcesis catalanes, tot fa pensar que la Càtedra de Teologia Pastoral serà una eina necessària en els temps que vindran.

ARMAND PUIG I TÀRRECH

Rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià

2017. Un any de notícies d'Església. *L'any que vam viure perillosament*

T *The Year of Living Dangerously* és una pel·lícula dirigida per Peter Weir estrenada el 1982 amb Mel Gibson i Sigourney Weaver com a protagonistes. El títol es refereix a una expressió italiana que es va fer popular perquè fou utilitzada en un discurs a Indonèsia pel president Sukarno i vol reflectir la inseguretats amb què hem viscut aquest any 2017 al nostre país.

A Catalunya, el 2017 va començar acceleradament, a l'estiu es va viure un greu atemptat yihadista que va sacsejar el país i ens va fer reflexionar sobre moltes qüestions, i ha acabat perillosament sense que encara puguem preveure cap on anirà el 2018.

Els preveres, en contemplar l'any que acaba, no podem oblidar aquella extraordinària frase amb què s'inicia la constitució *Gaudium et Spes* del Concili Vaticà II: «El goig i l'esperança, la tristesa i l'angoixa dels homes d'aquest temps, sobretot dels pobres i de tota mena d'afligits, són també el goig i l'esperança, la tristesa i l'angoixa dels deixebles de Crist, i no hi ha res de veritablement humà que no ressoni en llur cor».

Gener

Roma: El papa Francesc publica la *Carta als joves* en ocasió de la presentació del Document Preparatori de la XV Assemblea Ordinària del Sínode dels Bisbes.

Món: Els bisbes de Mèxic aixequen la seva veu, després que ho fessin els nord-americans, reprenent part del comunicat d'ells, per expressar rebuig i dolor, i precisar que la construcció del mur fronterer que ha determinat construir el president Donald Trump farà que «moltes persones que viuen la seva relació de família, fe, treball o amistat, quedaran bloquejades encara més per aquesta inhumana interferència».

Catalunya: El dia 28 de gener al Seminari Conciliar de Barcelona es porta a terme la IV Jornada d'apostolat seglar de Catalunya que va reflexionar sobre el tema «Comunitats laicals i comunió diocesana». La ponència anà a càrrec del degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Dr. Joan Planellas. La Jornada es va cloure amb l'eucaristia, que va presidir Mons. Xavier Novell.

Febrer

Roma: El Papa Francesc va elogiar la tasca de les escoles i universitats catòliques per la gran contribució que donen a la missió de l'Església, quan estan al servei del creixement en humanitat, el diàleg i l'esperança. Ho va dir als integrants de la Congregació per a l'Educació Catòlica, que han celebrat recentment la seva assemblea plenària, i als membres de la

Fundació *Gravissimum Educationis*, instituïda fa poc per relançar el contingut de la declaració conciliar del mateix nom.

Món: La guerra civil al Sudan del Sud ha provocat més de 2'2 milions de desplaçats interns i refugiats en països veïns. Milers de persones es troben en risc de morir de fam i de greus malalties com el còlera. «És una burla escoltar al president del país fer crides a l'oració mentre, al mateix temps, els seus soldats estan perseguint la gent a tot Sudan del Sud», ha declarat Mons. Sant Loku Pio Doggale, bisbe auxiliar de Juba, capital del Sudan del Sud, rebutjant la invitació del president a participar a la jornada de pregària nacional convocada per al 10 de març per pregar per la pau al País.

Catalunya: El Cardenal Lluís Martínez Sistach presenta el seu llibre «Com aplicar l'*Amoris laetitia*». El Sr. Cardenal dona consells pràctics per tal d'aplicar els ensenyaments d'aquesta exhortació apostòlica i ofereix alguns criteris pastorals a tenir presents en la pastoral familiar de les diòcesis.

Març

Roma: El Papa Francesc fa una significativa visita pastoral a l'arxidiòcesi de Milà, una de les més grans i dinàmiques d'Europa. El Sant Pare, acompanyat del Cardenal Arquebisbe Angelo Scola, inicià la seva visita a la barriada de les «Cases Blanques», una zona marginal de la gran ciutat italiana.

Món: Mor el Cardenal Miloslav Vlk, arquebisbe emèrit de Praga. El Cardenal que va ser considerat com un possible candidat per succeir Joan Pau II era un dels grans arquebisbes que havien patit la persecució comunista en persona. Entre 1952 i 1953 va treballar a la fàbrica d'automòbils a České Budějovice i entre 1953 i 1955 va fer el servei militar. Tot i la situació política va poder estudiar per ser arxiver a la Facultat d'Arts de la Universitat Carolina de Praga, es va llicenciar el 1960 i va treballar en diversos arxius de Bohèmia Meridional. El 1964 va deixar el seu treball per estudiar a la Facultat de Teologia de Sants Ciril i Metodi de Litoměřhissi (1964-1968). El 23 de juny de 1968, durant la "Primavera de Praga", va ser ordenat sacerdot a l'edat de 36 anys. Entre 1976 i 1978 treballà netejant finestres a Praga. Amb la *Revolució de Vellut* la història del prevere obrer Miloslav Vlk canvià de cop i volta. El 14 de febrer de 1990 Joan Pau II el nomenà bisbe i després d'un any el nomenà arquebisbe de Praga.

Catalunya: Dels dies 28 al 31 de març va tenir lloc a Barcelona el Simposi sobre l'acompanyament als joves organitzat pel Consell de Conferències Episcopals d'Europa (CCEE). Aquesta trobada va comptar amb la participació de 275 experts de tot Europa de les àrees relacionades amb l'acompanyament als joves en les diferents conferències episcopals.

Abril

Roma: Del 28 al 29 d'abril, el Papa Francesc visita Egipte. Té una important intervenció a la universitat d'Al-Azhar, que és una de les més importants del món islàmic. El Sant Pare va començar amb les paraules '*Al Salamó alaikum !, La pau sigui amb vosaltres*. Va recordar que la diversitat és un do, que no es tracta de fingir per agradar als altres però de respectar-los en la seva identitat. Va convidar a eliminar les justificacions a la violència, perquè la violència és la negació de l'autèntica religiositat. I que com a responsables religiosos és necessari desemmascarar la violència i les violacions. Perquè Déu és sant i és Déu de pau. Només la pau és santa i cap violència pot ser realitzada en nom de Déu. El Papa va ser aplaudit diverses vegades durant les seves paraules. Va tenir unencontre fraternal amb el papa copte Tawandros II i amb els catòlics coptes.

Món: El Diumenge de Rams, una delegació de 200 persones provinents de Panamà i d'altres països d'Amèrica Central i Mèxic, reben dels joves de Cracòvia la creu de la JMJ i la icona pelegrina de la imatge de Maria, *Salus Populi Romani*, com a part de la Jornada diocesana de la joventut. La JMJ 2019 es celebrarà al país centreamericà de Panamà.

Catalunya: Més de 400 persones s'apleguen a Solsona en l'onzena Jornada de Mestres i Professors de Religió de Catalunya. L'acte va ser presidit per l'arquebisbe de Tarragona i va comptar amb la presència del bisbe Xavier Novell, la consellera d'Ensenyament del Govern de Catalunya, Meritxell Ruiz i el secretari general de la FECC, P. Enric Puig. La ponència central va anar a càrrec de la Dra. Margarida Bofarull, religiosa del Sagrat Cor de Jesús.

Maig

Roma: El Papa Francesc pelegrina al santuari de la Mare de Déu de Fàtima a Portugal en ocasió del centenari de les aparicions de la Mare de Déu a Jacinta Marto, Francisco y Lúcia Santos. Aquests darrers van ser canonitzats per Francesc.

Món: La Comissió per a la solidaritat ecumènica de Lahore (Paquistan) que reuneix els líders de diferents confessions cristianes presents en el territori, així com a membres de l'Església anglicana, presbiteriana i catòlica, ha ratificat la seva ferma condemna contra les paraules d'odi anticristià pronunciades en les televisions pakistaneses i ha convidat a aturar la campanya de desprestigi que incita a la violència contra les minories religioses des dels mitjans de comunicació.

Catalunya: Dimarts dia 2 de maig, Mons. Jorge Carlos Patrón Wong, arquebisbe secretari de la Congregació per al Clergat va presentar la nova *Ratio* per a la formació presbiteral als preveres joves i als seminaristes de Catalunya a la casa d'espiritualitat Maria Immaculada de Tiana i al Seminari Conciliar de Barcelona, respectivament.

Els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense fan pública una important **NOTA** que comença així: «Els Bisbes de Catalunya, en el moment que està vivint el nostre país i en els plantejaments de futur que s'estan debatent, amb respecte per les diverses sensibilitats que es van expressant, demanem que es fomenti i promogui la cultura del diàleg»

Juny

Roma: El Sant Pare Francesc rep el comitè executiu de la Conferència Episcopal Venecolana, que el van informar de la dramàtica situació que viu el país. Els bisbes li van lliurar un informe dels morts durant les protestes i les xifres de la crisi humanitària. Sobre la proposta presidencial d'una Assemblea Nacional Constituent, prevista per a finals del mes de juliol, asseguren que «serà imposada per la força i els seus resultats seran la institucionalització d'una dictadura militar, socialista-marxista i comunista, la permanència il·limitada de l'actual Govern en el poder, l'anul·lació dels poders públics constituïts».

Món: La fundació pontifícia Ajuda a l'Església Necessitada (AIN) ha preparat un pla de reconstrucció de Nínive amb un cost de 230 milions d'euros. «Un veritable pla Marshall que tornarà la Planura de Nínive als cristians» que van ser desplaçats per les milícies de l'Estat Islàmic (ISIS). El pla va ser presentat als ambaixadors europeus acreditats davant la Santa Seu.

Catalunya: Els dies 28 i 29 de juny el Papa Francesc va presidir a Roma el Consistori de creació de 5 nous cardenals, entre els quals l'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Joan Josep Omella, a qui es va assignar el títol de la Basílica de la Santa Creu de Jerusalem. Van acompanyar el nou cardenal una nombrosa representació de fidels de l'arxidiòcesi barcelonina, la quasi totalitat dels bisbes catalans, i entre les autoritats civils el President de la Generalitat de Catalunya, Carles Puigdemont, així com la ministra de Sanitat, Dolors Montserrat, i la consellera de Governació, Meritxell Borràs.

Juliol

Roma: L'Arquebisbe manacorí, Lluís Ladaria Ferrer sj, és nomenat pel Papa Francesc nou prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe i president de la Pontifícia Comissió Bíblica i de la Comissió Teològica Internacional. Mons. Ladaria, que era secretari d'aquesta congregació, substituï el Cardenal alemany Gerhard Ludwig Müller, a qui el Papa Francesc no va renovar en el seu càrrec.

Món: Té lloc a Rio de Janeiro, del 13 al 15 de juliol, el congrés internacional "Laudato si' i grans ciutats". Està organitzat per la Fundació "Antoni Gaudí per a les Grans Ciutats" de Barcelona, constituïda pel Cardenal Martínez Sistach, en col·laboració amb l'arxidiòcesi de Rio de Janeiro. El congrés, d'un costat, vol aplicar l'encíclica escrita pel Sant Pare, proposant solucions al problema del canvi climàtic; d'un altre, vol sensibilitzar la gent de la responsabilitat que tots tenen de donar solució a aquests problemes i humanitzar la vida a les grans urbs.

Catalunya: El Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes Balears (SIC) va organitzar al Seminari Conciliar de Barcelona les XVI Jornades de Responsables de Catequesi amb el lema "Sortir, acollir, acompanyar", els dies 6 i 7 de juliol. Es va reflexionar sobre la realitat actual del servei catequètic. Les jornades van ser presentades pel president

del SIC i bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull, acompanyat pel director del SIC, Mn. Joan Maria Amich, i el bisbe electe auxiliar de Barcelona, Mons. Antoni Vadell.

Agost

Roma: El Papa Francesc va rebre al Vaticà els participants en la Conferència de la Xarxa Internacional de Legisladors Catòlics (ICLN), i va donar una cordial benvinguda al seu fundador, Cardenal Christoph Schönborn i a Christiaan Alting von Gesau, president d'aquesta xarxa de parlamentaris catòlics de tot el món. Francesc digué «Les lleis que vostès promulguen i apliquen haurien de construir ponts de diàleg entre diverses perspectives polítiques, també quan respon a precises finalitats amb vista a promoure una major cura cap als indefensos i els marginats, especialment cap als molts que estan obligats a deixar la seva pàtria, així com en vista a afavorir una correcta ecologia humana i natural»

Món: El Cardenal secretari d'Estat, Pietro Parolin, visita Rússia; la primera visita, després de 18 anys, d'un secretari d'Estat de la Santa Seu. Allà tingué una trobada a la seu del Patriarcat de Moscou, amb el metropolita Hilarion de Volokolamsk, president de les Relacions Exteriors del Patriarcat, a la qual seguí una trobada amb el Patriarca Kirill. S'entrevistà també amb el ministre de Relacions Exteriors de Rússia, Serghei Lavrov i amb el President Vladimir Putin.

Catalunya. Un greu atemptat terrorista a les Rambles de Barcelona i a Cambrils, reivindicat per Estat Islàmic deixa un terrible balanç de morts i ferits de moltes nacionalitats. Els bisbes de Catalunya fan pública la seva consternació per les víctimes mortals, així com per les desenes de ferits. La cèl·lula terrorista, formada per gent molt jove en gran part residents a Ripoll, és desarticulada amb eficàcia i celeritat pels Mossos d'Esquadra, comandats pel Major Josep Lluís Trapero i el conseller d'interior Joaquim Forn.

Setembre

Roma: El Papa Francesc realitza un delicat viatge pastoral a Colòmbia. Francesc digué que el lema del viatge era «Donem el primer pas», i «mirava al procés de reconciliació que viu avui Colòmbia per poder sortir de 50 anys de conflicte intern. Amb la meva visita he volgut beneir l'esforç d'aquest poble, confirmar en la fe i en l'esperança, i rebre el seu testimoni, que és una riquesa per al meu ministeri i per a tota l'Església».

Món: Mons. Paul R. Gallagher, secretari de la Santa Seu per a les Relacions amb els Estats a la seu de les Nacions Unides de Nova York, en l'àmbit de la seva Assemblea General durant la Trobada d'alt nivell organitzat per la Delegació de la Unió Europea davant l'ONU sobre la crisi a Síria va afirmar que l'any 2016 la Santa Seu i l'Església Catòlica van contribuir a proporcionar més de 200 milions de dòlars d'ajuda humanitària de benefici directe a més de 4,6 milions de persones a Síria i la regió circumdant.

Catalunya: El dia 9 de setembre a la Basílica de la Sagrada Família de Barcelona té lloc la solemne ordenació episcopal dels nous dos bisbes auxiliars de Barcelona, Mons. Sergi Gordo Rodríguez, que era secretari general i canceller de l'Arxidiòcesi de Barcelona, i de Mons. Antoni Vadell Ferrer, que era vicari episcopal per a l'Evangelització de la diòcesi de Mallorca. Presidí l'ordenació el Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Mons. Joan Josep Omella.

Octubre

Roma: El compte oficial del Papa a Instagram @Franciscus va superar els 5 milions de seguidors. La Xarxa Social 'Instagram' permet connectar i interactuar amb milions de persones de tot el món, especialment amb els joves. Des de l'obertura del compte @Franciscus, el 19 de març de 2016, fins avui, s'han publicats 468 post amb imatges i vídeos del Sant Pare, acompanyat per un petit text descriptiu redactat en diverses llengües.

Món: Es porta a terme el XXIV Congrés Mundial de l'Apostolat del Mar a Kaohsiung, Taiwan, del dia 1 al 7 d'octubre que ha posat a la llum el drama dels pescadors asiàtics, que solen ser mal remunerats i captats per organitzacions delictives en les quals esdevenen víctimes del treball forçat.

Catalunya. El dia 21 d'octubre a la Basílica de la Sagrada Família de Barcelona el Cardenal Angelo Amato, prefecte de la Congregació de les Causes dels Sants, beatifica en nom del Papa Francesc 109 religiosos claretians, màrtirs de la persecució religiosa que sofrí Espanya entre el anys 1936 i 1939.

Novembre

Roma: El Papa Francesc visita Myanmar i Bangladesh. Per tercera vegada, des que va començar el seu Pontificat, Francesc visita els països de l'Extrem Orient, signe d'una atenció particular dedicada al gran continent asiàtic. La primera etapa del viatge és a l'ex-Birmània, país amb una democràcia fràgil i de moltes contradiccions, marcat pel cas dels Rohingya, la minoria ètnicoreligiosa musulmana, discriminada i perseguida des de fa dècades. El viatge a Myanmar i Bangladesh és també important des del punt de vista del diàleg interreligiós, especialment amb el budisme.

Món: Es celebra arreu del món la primera Jornada Mundial dels Pobres (19 de novembre) amb el lema «Fills meus, no estimem amb frases i paraules, sinó amb fets i de veritat» (1Jn 3, 18).

Catalunya: El dia 25 de novembre a la seu de Palma de Mallorca, el fins aquell moment bisbe auxiliar de Barcelona i administrador apostòlic de Mallorca, Mons. Sebastià Taltavull, va prendre possessió com a nou bisbe de Mallorca en una solemne missa estacional.

Desembre:

Roma: El Papa Francesc, en el discurs nadalenc a la Cúria Romana precisa quina ha de ser la missió de la diplomàcia de la Santa Seu: *«la Diplomàcia Vaticana cerca sincera i constantment que la Santa Seu sigui constructora de ponts, de pau i de diàleg entre les nacions. I essent una Diplomàcia al servei de la humanitat i de l'home, de mà estesa i de porta oberta, es compromet a escoltar, a comprendre, a ajudar, a plantejar i a intervenir ràpida i respectuosament en qualsevol situació per escurçar distàncies i per establir confiança. L'únic interès de la Diplomàcia Vaticana és estar lliure de qualsevol interès mundà o material».*

Món: Els patriarques i responsables de les Esglésies de la Ciutat Santa van fer públic el seu missatge nadalenc, en un moment particular de la història en què la mirada del món està fixa a Jerusalem. En ell reiteren la comanda de preservar el *status quo* de la ciutat fins que s'arribi a un acord de pau just entre israelians i palestins, sobre la base de les negociacions i de les lleis internacionals. També el papa Francesc manifestà, el dia de Nadal: *resem perquè entre les parts implicades prevalgui la voluntat de reprendre el diàleg i es pugui finalment arribar a una solució negociada, que permeti la coexistència pacífica de dos Estats dins d'unes fronteres acordades entre ells i reconegudes a nivell internacional.*

Catalunya. Moren dos destacats degans emèrits de Facultats eclesiàstiques catalanes: el Dr. Josep Maria Coll i d'Alemany, jesuïta que fou degà de la Facultat de Filosofia i el Dr. Joan Bada Elias, prevere de l'arquebisbat de Barcelona, que fou degà de la Facultat de Teologia de Catalunya.

NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA

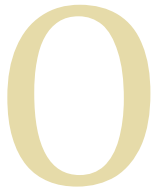
*Prevere de l'arquebisbat de Tarragona
Rector del Seminari Major Interdiocesà*

Oh, si esquincéssiu el cel i baixéssiu!

Homilia del DIUMENGE I D'ADVENT (B)

del **P. Ignasi M. Fossas**, prior de Montserrat, el 3 de desembre de 2017

(Is 63, 16b-17.19b; 64, 2b-7; Ps 79, 2ac.3bc. 15-16. 19 (R.: 4); 1C 1, 3-9; Mc 13, 33-37)

Oh, si esquincéssiu el cel i baixéssiu! Aquest clam que hem sentit a la primera lectura, i que el profeta Isaïes posa en boca dels israelites que estaven disposats a tornar de l'exili a Babilònia, expressa un anhel molt profund del cor humà. És com una crida al Déu d'Israel, al Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob, perquè continuï fent-se present en la història del seu poble. Tot al llarg de la història de la revelació, Déu s'ha anat manifestant a través dels esdeveniments d'Israel i també a través de la seva paraula revelada als autors sagrats. Només que aquesta presència i aquesta autorevelació de Déu, com que és precisament cosa seva, divina, no coincideix amb els nostres plans ni sempre s'ajusta als nostres projectes. D'aquí que, periòdicament, sorgeixi del cor humà aquest crit, aquest reclam a Déu: Oh, si esquincéssiu el cel i baixéssiu!.

El cel es va esquinçar quan Déu envià l'àngel Gabriel a dur un missatge a una noia de Natza-ret que es deia Maria. I el missatge era aquest: No tinguis por, Maria; Déu t'ha concedit el seu favor. Tindràs un fill i li posaràs el nom de Jesús. (Lc 1, 27). I com que la Paraula de Déu és viva i eficaç, un cop Maria acceptà lliurement la missió que li era encomanada, per obra de l'Esperit Sant es compliren en ella aquelles paraules.

El cel encara es va esquinçar la nit de Nadal, quan l'àngel del Senyor s'aparegué als pastors per anunciar-los una gran alegria: Avui, a la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. I des del cel una multitud dels exèrcits celestials s'uní llavors mateix a l'àngel, lloant Déu i cantant: 'Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que estima el Senyor'.

El cel es va tornar a esquinçar quan Jesús, el Senyor, es va voler sotmetre al baptisme de Joan. Ho sentirem al final de les festes de Nadal, el diumenge del Baptisme del Senyor: quan Jesús sortia de l'aigua, Joan veié que el cel s'esquinçava i que l'Esperit, com un colom, baixava cap a Jesús, i es va sentir una veu des del cel: 'Ets el meu Fill, el meu estimat, en tu m'he complagut' (Mc 1, 11).

El cel s'esquinçà, paradoxalment, quan Jesús fou clavat a la creu i segellant amb un acte d'amor la seva vida, lliurà l'esperit. En aquell moment una veu també va reconèixer Jesús com a salvador. Quan el centurió veié el que havia passat, donava glòria a Déu i deia: 'Realment aquest home era innocent'.

El cel s'esquinçà, i amb quina força, la nit de Pasqua. També com en el moment del naixement del Fill de Déu fet home, la nit va ser testimoni privilegiat de l'acció salvadora de Déu ressuscitant Jesús de Natzaret, el Messies.

El cel s'esquinçà quan Jesús ressuscitat, després d'anunciar als apòstols el do de l'Esperit Sant, se'n tornà al cel. El diumenge de l'Ascensió sentirem el llibre dels Fets dels Apòstols que diu: Encara s'estaven mirant al cel com ell se n'anava, quan es presentaren dos homes vestits de blanc, que els digueren; 'Homes de Galilea, ¿per què us esteu mirant al cel? Aquest Jesús que ha estat endut d'entre vosaltres cap al cel, tornarà de la manera com vosaltres acabeu de contemplar que se n'anava al cel' (Fets 1, 10-11).

I així podríem anar resseguint tota la vida de Jesús, el Messies, des del seu naixement fins a la seva mort, la seva resurrecció i la seva ascensió, com un testimoni constant de la presència salvadora i redemptora de Déu enmig de la humanitat. En Ell el cel s'ha esquinçat definitivament perquè Ell és el Fill de Déu fet home, és Déu amb nosaltres.

Oh, si esquinçéssiu el cel i baixéssiu! Amb tot, aquest clam continua ressonant en els nostres cors i en els de molts homes i dones de bona voluntat, com expressió del desig que s'acabi d'una vegada el mal en el món, que la mort sigui vençuda en tots i desaparegui el sofriment dels innocents. L'Església es fa seva aquesta aclamació com una manera de demanar a Déu que arribi la fi del món, el compliment del disseny de Déu, el dia del judici i de la salvació definitiva. Aquest desig que arribi la vinguda de Jesucrist en la glòria, per establir plenament el seu Regne, domina tota la primera part del temps d'Advent i amb això ens recorda que el desig de la fi del món és un tret fonamental de la fe cristiana.

Oh, si esquinçéssiu el cel i baixéssiu! És una petició que adreçem a Déu amb confiança, perquè sabem que és el nostre pare i pastor. Ho repetia la lectura del profeta Isaïes al començament i al final: Però enmig de tot, Senyor, sou el nostre pare i ho cantava el salm responsorial: Pastor d'Israel, escolteu-nos. I ho confirmava sant Pau en la primera carta als cristians de Corint: sempre beneeix Déu per vosaltres, pensant en la gràcia que us ha donat en Jesucrist. De tot us ha enriquit en ell: de tot do de paraula i de coneixement.

Oh, si esquinçéssiu el cel i baixéssiu! Estiguem atents i vetllem, germanes i germans, com ens advertia Jesús a l'evangeli, perquè el cel continua esquinçant-se i Déu Pare, Fill i Esperit Sant, es fa present en la nostra vida cada vegada que celebrem els sagraments -com ara estem fent-, cada vegada que la Paraula de l'Escriptura, que és viva i eficaç, és proclamada enmig de l'assemblea eclesial, cada vegada que, moguts per l'Esperit, fem el bé, perdonem, tractem els altres amb tendresa, ens en compadim, en una paraula, cada vegada que ens estimem els uns als altres. Cada vegada que obrim el cor a Déu, en la pregària, en la meditació, en la lectura orant de la Bíblia; cada vegada que obrim el cor al nostre proïsme per atendre les seves necessitats i per portar-hi la llum de Crist, cada vegada que fem això s'esquinça en cel i Déu baixa enmig de la nostra fragilitat i de la nostra poca cosa, perquè som fills seus i ens estima amb un amor immens.

El miracle d'Orient

La manca de capellans, especialment en el nostre món rural, m'ha fet pensar en una història, que exposo tot seguit, referent a unes comunitats catòliques del Japó que van viure uns 250 anys sense capellans. Amb gran heroïcitat, van sobreviure a les persecucions i, tot i que amb el pas del temps alguns grups van anar quedant diluïts o desdibuixats, amb tot, moltes comunitats continuaren fermes, anhelant el retorn dels sacerdots, sempre necessaris, per a anunciar la Paraula de Déu i administrar els sagraments. Quan a la segona meitat del segle XIX es va descobrir la veritable història d'aquests cristians, el papa Pius IX, en una carta del 8 de gener de 1867, ho qualificà com «el miracle d'Orient». Vegem, tot seguit, aquesta història.

Al segle XVI havia tingut lloc la primera evangelització del Japó, gràcies a Sant Francesc Xavier i un petit grup de jesuïtes. Donada l'escassetat de missioners que fossin sacerdots, es van anar constituint comunitats cristianes dirigides tan sols per laics, en diverses regions del país. Aquests adoptaren com a model l'anomenada «Confraria de la Misericòrdia», d'origen portuguès, dedicant-se especialment al servei de pobres i malalts. A banda de les visites periòdiques dels missioners, el manteniment i la direcció d'aquestes comunitats es trobava en mans dels laics, membres dels mateixos grups. En l'últim decenni del segle XVI, el nombre total de cristians havia arribat a 220.000 i els sacerdots no arribaven a 40, gairebé tots ells missioners jesuïtes. Però l'any 1587, Toyotomi Hideyoshi reunificà el Japó i promulgà una llei que expulsava tots els missioners, marcant l'inici de les persecucions. El 5 de febrer de 1597 vint-i-sis cristians, entre ells sant Pau Miki, foren martiritzats. Són els anomenats primers màrtirs del Japó, canonitzats el 1862 pel papa Pius IX. A finals del segle XVI, per tant, les comunitats cristianes passaren a la clandestinitat i es van quedar durant 250 anys sense sacerdots. Com van sobreviure moltes d'elles? Doncs per tres motius o raons fonamentals:

1) Per l'anomenada «confraria» o «confraternitat», que els permeté preservar la seva fe durant aquest llarg període. L'ajuda mútua i la vivència de la fraternitat cristiana esdevingué vital. Eren fraternitats de cristians amagats com a tals, enmig de les seves ocupacions més variades. Els responsables laics celebraven els baptismes i trametien els ensenyaments de l'Evangelí als membres de les seves comunitats. Tenint cura especial de pobres i malalts, practicaven el que havien après de la «Confraria de la Misericòrdia».

2) El segon motiu fou l'anomenada «profecia del catequista Sebastià», que proporcionà a aquests cristians l'esperança d'un retorn de sacerdots. Sebastià va ser un catequista que a l'any 1657 fou capturat pels agents del magistrat de Nagasaki i, després de tres anys de presó, va ser decapitat pel fet de ser cristià. Sebastià, abans de morir, profetitzà que «al cap de set generacions arribaria una nau negra que portaria de nou alguns sacerdots i que, aleshores, els creients podrien confessar-se, fins i tot cada setmana». Aquests cristians amagats eren persones desitjoses de tenir algú amb l'autoritat de perdonar els pecats. Per

tant, era crucial que els sacerdots que en un futur poguessin arribar al Japó fossin sacerdots catòlics o ministres de l'Església.

3) El tercer motiu fou l'acte de contrició i la pregària. Durant la primera evangelització dels jesuïtes, s'acabava de celebrar el Concili de Trento, que a l'any 1563 havia establert la necessitat de confessar-se dels pecats greus almenys una vegada l'any. Amb tot, davant la impossibilitat de confessar-se per l'escassetat de sacerdots, els mateixos missioners havien explicat la doctrina eclesial comuna de l'acte de contrició perfecta, és a dir, que la reconciliació entre el penitent i Déu es pot obtenir amb una veritable contrició, mentre hom espera l'oportunitat de confessar-se. Més tard, en trobar-se mancats totalment de sacerdots, els membres de les comunitats cristianes van compondre una oració que implorava el penediment sincer de les faltes, establint-se la pràctica de recitar-la diàriament. Ells, a més, la recitaven amb l'esperança que en un futur ja arribarien sacerdots amb qui podrien confessar els seus pecats. Aquesta esperança va infondre també en els seus cors la ferma convicció que l'Església, al cap d'un temps, tornaria a revivre. Esperança fonamentada també en els records, tramesos de generació en generació, de la memòria dels sagraments explicats i celebrats durant la primera evangelització, especialment l'eucaristia i la penitència; una memòria que va permetre a aquests cristians amagats de poder sobreviure durant molt temps com una veritable comunitat de fe.

A l'any 1858 el Japó va començar a deixar entrar estrangers al seu territori, cosa que va possibilitar que progressivament tornessin alguns missioners. Quan aquests cristians amagats van saber que havien entrat al Japó sacerdots catòlics, un nombre cada vegada més gran deixà d'amagar-se i, al cap de poc temps, es trobà que gairebé arribaven a vint mil persones. El primer encontre amb un sacerdot catòlic tingué lloc a Nagasaki el 17 de març de 1865, tot just acabada de fundar aquell mateix any la primera Església. Allà 13 persones d'aquests grups, amb molta por, es trobaren amb el P. Bernard Petitjean, de la Societat de Missions Estrangeres de París. Li van fer tres preguntes: «És vostè solter i sense fills?, el seu cap es troba a Roma?, té una imatge de la Mare de Déu?». En rebre les tres respostes positives per part del missioner, li respongueren: «Doncs vostè i nosaltres tenim la mateixa fe». Aleshores, l'Església va investigar les seves organitzacions clandestines i va descobrir que havien mantingut el ritus del baptisme i dels anys litúrgics sense sacerdots per gairebé 250 anys. L'informe va sorprendre al món cristià i el mateix Pius IX qualificà aquella història com «el miracle d'Orient».

Que el record d'aquests cristians estimuli les nostres comunitats a tenir una sòlida fe alimentada per la pregària sincera, i una esplèndida fraternitat eclesial que es desplegui especialment cap als pobres i malalts. Si aconseguim aquests objectius, malgrat l'escassetat dels sacerdots, les nostres comunitats esdevindran indestructibles.

JOAN PLANELLAS BARNOSELL

Prevere del bisbat de Girona

Degà de la Facultat de Teologia de Catalunya

«*Et Verbum caro factum est et habitavit in nobis*»

L’Església davant el misteri de l’encarnació no pot fer altra cosa que inclinar-se contemplant i adorant aquest fet que sobrepassa tot enteniment humà. Perquè el Fill de Déu, anorreant-se de tal manera fins a assumir la nostra naturalesa, ha volgut compartir les nostres debilitats, els nostres patiments, per tal de prendre com a seves la totalitat de les dimensions de l’ésser humà i aconseguir, d’aquesta manera, exaltar la nostra humanitat.

L’home que, per comprendre què és allò que succeeix al seu voltant, és dotat de sentits i d’intel·ligència per abstraure quina és la realitat que té al davant, en posseir, també, un sentit simbòlic, és capaç de captar realitats més enllà del seu camp de percepció més directa. Per això, en el camp de la fe, la litúrgia, per mitjà dels signes i de les paraules, actualitza i fa presents aquelles accions divines que han irromput en els nostres paràmetres espaciotemporals. Trobem, llavors, que la dinàmica de l’encarnació és latent en la nostra realitat, perquè el Verb de Déu, fent-se carn, ha tocat d’una vegada per sempre la nostra història travessant-la transversalment (cf. CEC 1085).

Ja que el Catecisme ens ensenya que en la litúrgia continua l’obra salvadora del Crist en la seva Església (cf CEC 1069), podem dir que aquesta dinàmica de l’encarnació es concreta en aquells signes i paraules que en ella es donen; ja que Déu ens envia el seu propi Fill com a instrument de la nostra salvació, en qui es realitzà la nostra reconciliació i se’ns donà la plenitud del culte diví (cf. SC 5).

En definitiva, si un cop per sempre s’ha realitzat l’obra de la nostra salvació en el Verb encarnat, cal que l’Església, com a Cos místic del Senyor, es mantingui en una íntima relació amb Ell, perquè per mitjà dels sagraments, i sobretot el de l’eucaristia, tenim contacte amb la seva carn, amb la seva pròpia persona. I és que de la mateixa manera que en un cos si els seus membres són aïllats del torrent sanguini que els oxigena i els dota de salut i vida poden necrosar-se, el Cos místic del Senyor, que és l’Església, si no roman unida al Cos del Senyor, nodrint-se d’Ell per mitjà dels sagraments, fàcilment acabarà patint una necrosi espiritual que la conduirà cap a la perdició de la pròpia identitat.

Per això trobo, personalment, que és necessària una gran cura per les celebracions litúrgiques, perquè allà els signes realment realitzen allò que signifiquen; i d’aquesta manera podem dir que estem palpant el mateix misteri del Senyor, el seu propi Cos. Si l’Església, en canvi, no contempla el Senyor ni considera la litúrgia com la font i cim de tota la seva acció (cf. SC 10), ja pot anar parlant de valors, que aquests romandran sempre desarrelats de la seva font i serà qüestió de temps veure com, per bons que ens semblin, a poc a poc aniran desfigurant la seva fesomia cap a una organització caritativa amb un líder fundador que feia coses bones i transgressores al seu temps.

En conclusió, «*et Verbum caro factum est et habitavit in nobis*» és, llavors, essencial a tota la vida de l'Església, és la seva raó de ser, perquè el Crist és permanentment amb nosaltres fins a la fi del món (cf. Mt 28,20); només és qüestió nostra si els seus el volem acollir o no (cf. Jn 1,11-12).

ALBERTO MORENO-PALANCAS

Prevere de l'arquebisbat de Barcelona

Vicari de la parròquia de Sant Isidre de l'Hospitalet de Ll.

Meditació canvi d'any

ADÉU 2017

1.- Has cercat un lloc com més tranquil millor. Intentes asserenar-te. I el primer que fas és donar gràcies a Déu per tot el que has viscut i sentit durant els 12 mesos del 2017. Hi ha hagut de tot, sens dubte, però Ell ha estat amb tu, molt a prop i amb amor.

2.- Estàs a punt de tancar un any. I et preguntes quines han sigut les alegries més notables viscudes en el 2017 (alegries personals, familiars, socials, artístiques, polítiques, eclesials... el millor llibre, la millor pel·lícula, sèrie... el viatge, l'excursió, fet impensable, etc.)

La vida també és joia, personal o compartida. Intento, per uns moments, en la presència del Senyor, reviure les alegries i el goig del 2017.

3.- Ara, tot el contrari. Mals temps, soledats, carències d'amor, enfrontaments, desenganys i malalties del cos i de l'ànima. Ho he suportat? Ho he perdonat? He evitat tota mena de depressió o de fugida absurda? He cercat en Déu el meu suport? Quins mals s'han quedat en el meu cor?

La vida també és patiment. Durant el 2017 en el món hi ha hagut un patiment terrible. El pitjor patiment és el provocat per uns humans contra altres. També les conseqüències del canvi climàtic. Uns moments de silenci per tant de mal. Vull no girar la cara davant dels patiments d'altres.

4.- Com definiria el 2017 atenent tant a la meua persona com a les que estimo? 2017. Any negatiu? De transició? Neutral? Avorrit? Sorprenent? De progrés? Interessant? Crucial? Quins són els millors i els pitjors records? (relacions, àmbit familiar, laboral, polític, social...)

Per llegir i meditar: Salm 27(26) El Senyor m'il·lumina i em salva.

BENVINGUT 2018

1.- Prego al Senyor pel 2018... L'Església, el Sant Pare, els responsables de les comunitats i diòcesis, la gent, els malalts, els empresonats, els pobres, les persones que no tenen esperança, els que passen fam. El meu país.

Senyor, i com voldria estimar! Com voldria treballar per la justícia, no discriminar, tenir cura de la gent, escoltar, esdevenir una persona per als altres!! Les meves intencions ara són netes, és possible un canvi. Estar atent com Maria, vetllar, acollir, imaginar, cercar soluci-

ons, interessar-me per tot el que és humà, ajudar... Ara et recordo persones concretes: parella, fills, familiars, amics, immigrants, empresonats, malalts...

2.- Desitjos de cara a la humanitat, de cara al meu país, per a la família i els amics, per a la meva persona.

I ara, al contrari: les coses que voldria evitar a la humanitat, al meu país, amics, família i a mi. Puc formular alguna decisió en concret?

És important el desig, ni que sigui una mica utòpic, i també és important tenir clar allà on no voldríem caure. Obrim el cor i intentem tancar el que és negatiu i ofensiu. Vitalitzem tot el que és positiu.

Per llegir i meditar: Ezequiel, capítol 47. La font del Temple com una imatge del nou temps que va corrent, fa créixer la vegetació i transforma el Mar Mort.

Per acabar podem recitar el Credo i resar una avemaria.

JESÚS RENAU MANÉN

Prevere jesuïta

Lourdes: Jo sóc la Immaculada Concepció (I)

Fa vint-i-un dies que Bernardeta no es troba amb la Senyora. Però el 25 de març de 1858, a mitjanit, Bernardeta es desperta i crida, amb la seva veu ronca, que ressona en el calabós: "Haig d'anar a la Gruta". Així, abans de les cinc del matí, Bernardeta arriba ja al lloc de la cita, aquesta vegada acompanyada per la més jove de les seves ties, Lucile Castérot. Immediatament després de la primera desena del rosari, la Senyora s'uneix a ella. En acabar l'oració la Senyora, com de costum, li fa senyals perquè entri a la Gruta.

És en aquest lloc on li feia la demanda del seu nom; la Senyora només li havia respost amb un gran somriure. Però avui, Bernardeta se sent audaç. S'atreveix a demanar-li: "Tindria vostè la bondat de dir-me el seu nom?" La Senyora somriu novament. Finalment, a la quarta demanda de Bernardeta, la Senyora passa el seu rosari al braç dret, separa les seves mans que estaven juntes, estenent-les cap al terra. Després, amb un mateix moviment, uneix les seves mans a l'alçada del pit, aixeca els ulls i diu: "Que soy era Immaculada Counceptiou" (Sóc la Immaculada Concepció).

És una immensa alegria per a Bernardeta saber el nom de la Senyora! Pensa, sobretot, que això satisfarà moltíssim al sacerdot. En efecte, després de demanar-li que construís una capella i conscient dels gestos que això podria ocasionar, el sacerdot havia exigint conèixer la identitat de la persona que visitava Bernardeta. Abans d'anar al sacerdot, Bernardeta col·loca l'espelma que duia a la mà al terra de la Gruta, manifestant així la seva alegria, la seva acció de gràcies, el seu reconeixement.

Durant el camí de tornada, no deixa de repetir a mitja veu aquelles paraules difícils, incomprendibles per a ella: Que soy era Immaculada... Que soy era... Ursula Nicolau se li va apropar i li demanà: "Saps quelcom?" Bernardeta es va posar a riure. Està radiant d'alegria i li respon: "No ho diguis a ningú, però ella m'ha dit: «Que soy era Immaculada Counceptiou»". Davant la sorpresa del pare Peyramale (rector de la Parròquia), Bernardeta repeteix: "la Senyora em va dir: «Que soy era Immaculada Counceptiou»". "Una Senyora no pot anomenar-se així", li va respondre de seguida el sacerdot. I afegeix tot seguit: "T'equivoques, no saps el que vol dir això". Bernardeta no respon. Però el capellà insisteix: "¿Com pots dir coses que no comprens?". "Ho he repetit durant tot el camí", diu llavors Bernardeta. Això ja és massa, el sacerdot no pot contenir-se més. És a punt de plorar. Hi ha tal innocència i tanta gràcia en les paraules de Bernardeta que se sent commogut fins el punt que ha de contenir els sanglots. Sense més miraments, diu a la nena que marxi: "Torna a casa teva, et veuré un altre dia." Bernardeta surt del presbiteri i va a buscar el seu confessor, el pare Bernard-Marie Pomian. És a ell a qui, passats dos dies després del primer encontre amb la Senyora,

que havia estat l'11 de febrer, prop de migdia, Bernardeta havia explicat l'esdeveniment. Ara es troba en condicions per dir-li el nom de la Senyora.

Des que ella ha repetit aquest nom difícil, ningú no li ha explicat el seu sentit misteriós. Ni el pare Peyramale ni el pare Pomian no li han dit qui és realment la senyora que es diu d'aquesta manera. La mateixa Bernardeta no els ha preguntat res, ja que això no la inquieta per a res. En efecte, no és el nom de la Senyora el que interessa a Bernardeta sinó estar amb ella. ¿Per què la Senyora va triar manifestar-se a ella, pobre entre els més pobres de Lourdes?

LLUÍS RUIZ BRICHs

*Prevere del bisbat de Solsona
Consiliari de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes*

A la riba del Jordà

Betània de Transjordània és el lloc bíblic més important de l'actual Regne de Jordània. Es troba a nou kilòmetres al nord de la Mar Morta, en la riba est del riu Jordà. Allà es va establir Joan Baptista i Jesús hi va ser batejat. El Senyor també va pregar allà i reuní els seus primers deixebles. Aquest indret ha estat visitat per sant Joan Pau II, per Benet XVI i també pel papa Francesc en les seves respectives peregrinacions a Terra Santa. De la mateixa manera, en els nostres pelegrinatges diocesans a Terra Santa hem tingut l'ocasió d'acostar-nos a aquest lloc sant per a renovar la nostra consagració baptismal. Recordo l'emoció dels pelegrins en la Litúrgia de la Paraula i especialment quan repetíem el gest de vessar aigua sobre els seus caps al mateix riu Jordà, en el lloc aproximat on Jesús va rebre el baptisme de conversió de les mans de Joan.

La figura i el missatge de Joan Baptista deuriem causar un impacte extraordinari en el poble d'Israel en aquell moment de tanta expectació. Per això hi acudia molta gent de Judea i de Jerusalem, per a confessar els seus pecats i rebre el baptisme de Joan. El relat de sant Marc ens presenta Jesús, que arriba des de Natzaret de Galilea. D'aquesta manera acaba la seva etapa de vida oculta i s'inaugura la seva missió a Israel. A través d'aquest gest es fa solidari dels pecadors encara que ell de fet no necessita cap purificació. Quan surt de l'aigua el cel s'esquinça i l'Esperit baixa i ressona des del cel la veu del Pare celestial que el proclama com el seu fill predilecte i testimonia públicament la seva missió salvífica universal. A partir d'aquest moment Jesús comença la seva vida pública.

L'expressió "el cel s'esquinçà" és una imatge simbòlica, una manera bíblica de dir que Déu entra en comunicació amb l'home, que el cel i la terra s'uneixen; és un signe d'intercomunicació amb Déu que es realitza en Crist perquè en la seva persona s'estableix la comunicació definitiva entre Déu i l'ésser humà. El baptisme que Jesús institueix, en l'aigua i en l'Esperit Sant, significa un nou naixement, una nova vida. Pel baptisme som alliberats del pecat i constituïts com a fills de Déu, membres de Crist, incorporats a l'Església i participants de la seva missió.

La vida cristiana comença en el sagrament del Baptisme. El cristià rep en el Baptisme una vocació a la santedat i a la missió, una crida a viure plenament la seva condició de fill de Déu i a ser testimoni de Jesucrist en el món. Per això, celebrar avui la festa del Baptisme del Senyor ens porta a ser molt conscients del seu sacrifici redemptor pel qual hem estat salvats així com del nostre compromís de conversió i de testimoni, que hem de renovar i proclamar.

La santedat és el ple desenvolupament de la nostra realitat de fills de Déu. És gràcia de Déu, un do seu, vida nova que ens ofereix contínuament per a poder arribar a aquesta meta. La resposta per part nostra ha de ser de confiança, de desig, de col·laboració, de correspondència generosa des de la nostra llibertat. La missió evangelitzadora ha de propiciar una renovació profunda, una autèntica transformació de cada persona i de tota la humanitat, perquè Crist ha vingut per a fer noves totes les coses. Tant de bo el nostre testimoni arribi a “esquinçar”, a vèncer les dificultats i prejudicis, i bo i transmetent l’alegria i la bellesa de la vida cristiana, ajudi els altres a trobar-se amb Déu. Aquest és el meu desig en la festa del baptisme del Senyor.

+JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES

Bisbe de Terrassa

Els Pessebres vivents i la seva història

Una de les tradicions nadalenques més arrelades a Catalunya és la dels pessebres vivents. Actualment, són moltes les poblacions que, any rera any, transformen el seu nucli urbà o el seu entorn natural per a transportar-nos a aquella Palestina antiga que va ser testimoni dels esdeveniments que van canviar la història de la humanitat. Però, d'on arranca aquesta tradició tan nostra? Si ens remuntem en el temps, l'origen més remot l'hem de situar ni més ni menys que en una nit de Nadal de 1223 a Itàlia. Aquell any, Sant Francesc d'Assís, després del seu retorn de Terra Santa, va sentir una gran tristesa ja que, en acostar-se la festa de Nadal, veia com la gent no comprenia el sentit de la festa. Així doncs, amb la intenció de reviure el que havia vist, va escollir una balma als afores de Greccio per a representar-hi, tal com diu el seu biògraf Tomàs de Celano, «un pessebre ple de palla, ovelles, un bou i un ase, igual que a Betlem» i així endinsar-se en la realitat de l'Evangelí *in situ*. D'aquesta forma, els frares i fidels que van acudir a la missa de la nit de Nadal en aquell context tan apropiat pogueren comprovar la pobresa en què va voler néixer l'infant. Com deia el mateix Sant, «és precís que tots vegin la seva pobresa sobre la palla». Naixia així la dolça tradició dels pessebres nadalencs.

Amb els canvis que imposa el pas del temps, va arribar a nosaltres el bell costum de fer a casa el propi pessebre, i alhora la tradició d'anar a visitar les cases dels amics per a contemplar la multitud de figuretes damunt d'una taula plena de molsa, en la qual els més petits entonaven cançons que acabaven cantant els més grans.

Aquests són els antecedents que ens permeten copsar quin és l'origen dels pessebres vivents al nostre país. La tradició del pessebre vivent ens arriba a Catalunya de les mans d'Esteve Albert, conegut poeta, escriptor i activista cultural, que a mitjans del segle XX va tenir la gran idea d'interpretar d'una forma teatral el misteri de Nadal a Escaldes d'Engordany (Andorra). Ell va ser el promotor i pioner que va portar a terres catalanes l'inici d'una tradició que actualment es viu gairebé a un centenar de poblacions.

Permeteu-me que us parli en primera persona del pessebre dels Prats de Rei, en el qual hi participo des de que tinc tres anys. Us podria explicar les seves característiques diferenciials: una escenificació parlada a viva veu, la interpretació de danses populars, l'ús de decorats monumentals i, sobretot, l'ambientació de les escenes purament bíbliques a través d'una música especialment composta per a l'ocasió (un fet únic en el món pessebrista). Tanmateix, deixeu-me compartir com ho visc des de la meva experiència personal. La vila, puntual a la cita, obre cada Nadal les seves portes a tots els que vulguin reviure el misteri del Déu-Infant i endinsar-se a la Palestina de fa de més de 2000 anys. Ja són quaranta-sis anys ininterromputs celebrant les festes nadalenques entre decorats, focus, fred, nervis

d'última hora...i sempre amb l'emoció i il·lusió del primer dia. Passen els anys però no la passió: continuem vibrant amb l'expectació del públic que es palpa en la quietud del capvespre; ens commovem quan escoltem les entranyables paraules de Mn. Esteve Prat quan pronuncia les paraules d'obertura "Benvinguts al Pessebre Vivent..."; ens emocionem quan comencen a sonar els primers compassos de la sublim música del mestre Mons. Valentí Miserachs; i constatem plegats que el pessebre és una manera de fer poble, de construir lligams d'unió... i ens adonem del bé que ens fa poder participar d'aquest esdeveniment col·lectiu, teixint fraternitat, perquè un mosaic esplèndid de persones ho fa possible.

Així vivim any rera any el miracle del Nadal als Prats de Rei, retornant a Terra Santa a través del pessebre, per intentar captar, com ens ensenya Sant Francesc, el sentit veritable d'allò que celebrem aquests dies, que no és altra cosa que la joia de saber que el mateix Déu s'ha fet carn de la nostra carn per a transformar-nos en una humanitat salvada capaç de canviar el nostre món, a cops massa distret, injust i contradictori.

JAUME CASAMITJANA VILASECA

Prevere del bisbat de Vic

Rector del Seminari

El Bon Pastor
Revista per a preveres
